

מדינת ישראל

משרד המשפטים המשנה לפרקליט המדינה (עניינים אזרחיים)

כ"ז חשוון תש"ף
25 נובמבר 2019

פרקליטים ויועצים משפטיים יקרים,

1. בשנה האחרונה עמלנו – נציגי הנהלת הפרקליטות ונציגי הייעוץ המשפטי – על גיבוש "אמנה בין משרדית לקיצור המועדים להגשת כתב הגנה".
2. מטרת אמנה זו הן טיוב השירות המשפטי בהגנה על המדינה בתובענות אזרחיות; שיפור ייצוג עמדת המדינה בבתי המשפט כך שהעמדה שתובא בשם המדינה תהיה המלאה, המדויקת והראויה ביותר; קידום בירור יעיל ומקצועי בין הלשכות המשפטיות לפרקליטות של הדרוש לגיבוש הגנת המדינה בהליכים המתנהלים נגד המדינה בבתי המשפט; והסדרת קשרי העבודה בין הפרקליטות ללשכות המשפטיות בכל הנוגע להגשת כתבי הגנה במועדים הקצובים מטעם בית המשפט.
- בבסיס האמנה עומדת חובתנו המשותפת – פרקליטים ויועצים משפטיים – להגן על נכסי המדינה וזכויותיה, ועומד ערך השיתוף והדיאלוג בין הפרקליטות ללשכות המשפטיות, המתבטא בעבודה משותפת בכל תיק ותיק.
3. כולנו ערים לקושי הרב שבגיבוש כתבי הגנה מטעם המדינה – הקושי באיתור החומר, באיתור עדים, בקבלת התייחסות סדורה לטענות מהגורמים המעורבים במשרדי הממשלה, ובהתמודדות עם תביעות שבעוד שלתובעים עומדת מלוא התקופה עד להתיישנות להגשתן, לנו, כנתבעים, עומדים 60 ימים בלבד. אמנה זו נועדה אפוא לקבוע מתווה לחלוקת "השמיכה הקצרה" – 60 הימים – בין העשייה הנדרשת במשרדי הממשלה לאיסוף וגיבוש החומר והעמדה לבין זו הנדרשת בפרקליטות, לגיבוש כתב הגנה.
4. נוסף על כך, האמנה נועדה להסדיר את הסוגיות התהליכיות המרכזיות שמתעוררות אגב גיבוש כתבי הגנה: קבלת התייחסות כתובה; סיטואציה של מספר משרדי ממשלה נתבעים; סיטואציה שבה מומצא כתב התביעה למשרד הממשלתי הלא נכון, עדכון הדדי במהלך ההליך, ועוד.
5. אבקש להפנות תשומת ליבכם לכך שבחלוקת הזמנים שבאמנה, ניסינו להותיר די זמן ליועצים המשפטיים ודי זמן לפרקליטים לבצע כל אחד את חלקו בתהליך. במסגרת זו קיבלו הפרקליטים על עצמם לקצר מהזמנים הנותרים להם לעריכת כתבי הגנה, וזאת על מנת לאפשר ליועצים המשפטיים שהות נוספת לטובת איסוף כלל המידע הנדרש וכתובת עמדה משפטית מלאה ואיכותית מטעמו של המשרד הממשלתי.
6. ביסוד האמנה עומד הצורך הממשי של **שיתוף פעולה** בין משרדי הממשלה לפרקליטות וההבנה שהגנה על שלטון החוק ונכסי המדינה וזכויותיה, אינה יכולה להתבצע בלי שילוב ידיים זה. חשיבותו של עקרון זה התחדדה גם ביום החטיבה האחרון של הפרקליטות.

מדינת ישראל

משרד המשפטים המשנה לפרקליט המדינה (עניינים אזרחיים)

7. אמנם האמנה עוסקת רק במועדים להגשת כתב ההגנה, אך הנחת המוצא היא שהבנייה וטיוב של ממשקי העבודה עד להגשת כתב ההגנה, ישליכו על הטיפול בהליכים המשפטיים לכל אורכם. יתר על כן, עם כניסת הרפורמה בתקנות סדר הדין האזרחי לתוקף, בחודש ספטמבר 2020, תועצם חשיבותו של כתב ההגנה שכן, הוא יוגש לאחר איתור כל המסמכים והעדים. **האמנה לוקחת בחשבון גם את העובדה שעם כניסת הרפורמה לתוקפה, תינקט על ידי בתי המשפט מדיניות מצמצמת מאוד בנוגע למתן אורכות, העמידה בלוחות זמנים קצובים תהיה אפוא הכרחית ולפיכך על המאמצים של השותפים להתכנס למהלך זה של הגשת כתבי ההגנה.**
8. בהזדמנות זו חשוב לומר שהרפורמה הצפויה מחייבת אותנו למהלכים נוספים: לצד הדרכות, הכשרות, והעברת המסרים גם לגורמים המקצועיים במשרדי הממשלה, עלינו להידרש לתיקים בראייה אסטרטגית, מתעדפת, הבוחנת לאן פנינו בכל תיק ותיק, והאם ענייננו בתיק שאותו צריך לנהל או לסיים בו את הטיפול בדרך אחרת, באופן שיאפשר לנו למקד את מאמצים בתיקים הנכונים.
9. היועץ המשפטי לממשלה סמך את ידיו על האמנה והנחה את הגורמים מטעמו לעגנה בהנחיה מטעמו. על מנת להבטיח את יישום האמנה נפעל בתקופה הקרובה למנות "ועדה מתמדת" אשר חבריה יהיו נציגים מהפרקליטות והייעוץ המשפטי למשרדי הממשלה. הוועדה תידרש לקשיים שוודאי יתעוררו במהלך הדרך ותפעל לפתרון בעיות.
10. תודה גדולה נתונה לחברי הצוות שעמלו על גיבוש האמנה: ישראל בלום, מנהל המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה; ליאורה חביליו, פרקליטת מחוז ת"א (אזרחי); כוכבית נצח-דולב, פרקליטת מחוז ירושלים (אזרחי); ציון אילוז, פרקליט מחוז דרום (אזרחי); טלי מרכוס, המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה; אסי מסינג, היועץ המשפטי למשרד האוצר; רינת ויגלר, היועצת המשפטית למשרד העבודה והרווחה (זרוע רווחה); איילת זלדין, היועצת המשפטית למשרד הכלכלה; אילת מלקמן, היועצת המשפטית למשרד החינוך; סופי אורטשקנזי, לשכה משפטית משרד החינוך; מירב אלישוב, ראש תחום נזיקין, לשכת הייעוץ המשפטי, משטרת ישראל.
11. תודה רבה גם לפרקליטים וליועצים המשפטיים שקראו, העירו וסייעו לטייב את התוצר הסופי. עשינו את המיטב על מנת לענות למרבית הבקשות, במגבלת "השמיכה הקצרה", כאמור – 60 הימים שלרשותנו.

בברכת הצלחה,
אורית קוטב